

hsoysekerci@gmail.com

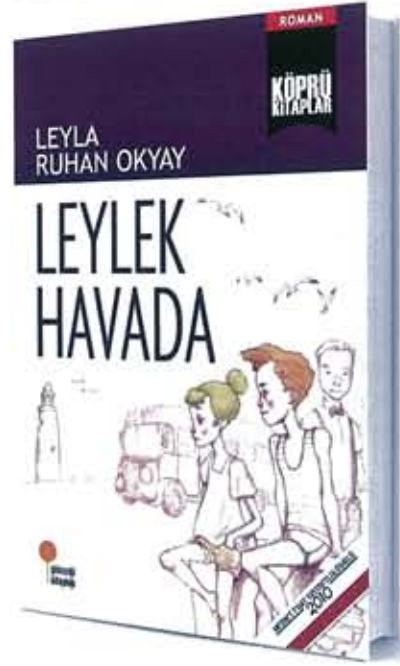
Pamuk Şeker

*Şimdi kocaman denizlerde, kocaman gemilerde
neden yok küçüklüğümüzdeki büyüklüğümüz;
çocukluğumuzun bahçelerinde, o evlerde
kağıttan gemilerimizi yüzdürdüğümüz.
bir şeyler mi kalmış çocukluğumuzda,
çocukluğumuzla çözdüğümüz...*

Özdemir Asaf

eyla Ruhan Okyay'ın ilk romanı; ilk gençlik romanı...

Hepimizin yüreğimizin bir köşesinde saklanan ilk gençlik anıları, ara sıra küçük bir yaşam ayrıntısının yarattığı çağışımla varlığını duyumsatır. Sanki saklambaç oynar gibi, birden ortaya çıkarak yeniden o çocuksu günlere taşır bizleri. İlköğretim ve lise çağında yaşadığımız bütün duygusal fırtınalar, derinlerdeki iç çelişkiler; sorarak, düşünerek kendimizi ve yaşamı anlama çabamız, büyüme yolculuğumuzun en önemli durağını oluşturur. Edebiyat açısından önemli olan, ilk gençlik kıpırtılarının, o günlere özgü anıların gerçek bir edebiyatçının elinde estetik bir dönüşüme uğrayıp tam anlamıyla bir sanat yapıtı haline gelebilmesidir. Birbirinden etkili ve derinlikli öyküleriyle tanınan Leylâ Ruhan Okyay da bu nitelikteki yazarlardan biri. Leylak Havada adlı ilk gençlik romanını kaleme alırken kendi anılarından hareket etmiş; ama öyle pırıltılı bir dille, öyle akıcı bir anlatımla ve öyle hareketli bir kurguyla oluşturmuş ki ilk romanı Leylak Havada'yı, sonuna kadar okumadan kitabı elinizden bırakmak istemiyorsunuz. Anılardan dönüştürülen yaşam parçaları, yazarın yaratıcı kurgularıyla, bugünün gençlerinin de keyifle okuyabileceği ilginç, keyifli ve su gibi akan bir ilk gençlik romanı haline gelmiş. Roman, çocukluktan genç kızığa geçmekte olan Ayça'nın anlatımıyla, onun bakış açısından içtenlikle dile getirdikleri üzerine kurulmuş. Ayça; aile, okul, kasaba ve çevresinde yaşadığı olaylar karşısındaki duygu ve

düşüncelerini, içinde esen fırtınaları, hırçın ve öfkeli hallerini, yaramazlık ve işgüzarlıklarını, otoriteye karşı tutumunu adeta yüreğiyle yazıyor satırlara. İstanbul yakınlarındaki bir deniz kasabasında anne babası ve kardeşleriyle birlikte yaşayan Ayça, kasabaya yaz için İstanbul'dan gelen ailelerin çocuklarıyla da arkadaş olur. Bu çocuklardan, Ege'ye karşı özel bir yakınlık ve ilgi duymakta; bu duygularını tam olarak çözümleyememektedir Ayça. Onun yanında bazen utanıp kızarır, bazen de onun yüksekten bakan halleri karşısında içten içe öfke duyar. Roman boyunca Ayça ve Ege'nin büyüme serüvenini, birbirleriyle arkadaşlıklarının gelişimi ve devamını Ayça'nın çelişkili duyguları penceresinden izleme olanağı buluyoruz. "Yazmak hatırlamaktır." der Feridun Andaç ve "insanın ana yurdu çocukluğudur." der Jorge Amado. Çocukluk anayurduna hatırlama seyahatleri sonucu oluşturulan Leylak Havada'da genç insanların coşkulu ve renkli dünyalarına giriyor; Ayça'nın içinde açan sevgi çiçeklerinin yıllar boyunca nasıl büyüdüğüne tanık oluyoruz. Akıcı ve doğal diyalogların, ilginç insan

tiplerinin kaynaştığı bu romanda, heyecanlı keşif sahnelerinde soluk soluğa kalırken, bazen komik olaylar karşısında gülümsüyor, bazen de ergenler arasındaki duygusal durumların nasıl gelişeceğini merakla izliyoruz. Ergenlik çağına özgü bütün hallere Ayça aracılığıyla tanık oluyor; beğenilme-kabul görme duygusunun ergen açısından taşıdığı önemi anlama olanağı buluyoruz. İçten içe severek; ama görünürde iğneli konuşmalarla, takılma, kıskanma, rekabet havasında süren bu ilk gençlik duygularının anlatımında, ergen okurlar da kendi yaşantılarından izler bulacak, kendi gerçekleriyle yüz yüze gelecekler...

Uç bölümden oluşan romanda, "Aşk heyecanlı bir şey" bölümünde ilk aşkın çalkantılı duygularının odağa alındığı, "Bir yatılı okul macerası" bölümünde Ayça'nın sınav kazanarak okumaya başladığı İstanbul'daki yatılı okulda geçen günlerin anlatıldığı görülüyor. Burada, eğitim sisteminin o dönemlerdeki durumu sergilenirken, kasvetli, asık suratlı, katı disiplinli yatılı okul ortamına gençliğin tüm heyecanı ile direnen genç kızların yaşantıları apayrı bir renk kazandırıyor. Romanın "İnanamıyorum" adlı son bölümünde en büyük hayali turist olmayı, yabancı dil konuşmayı gerçekleştiren Ayça'nın, bir otobüs dolusu insanla ve kendi ailesiyle birlikte çıktığı Avrupa yolculuğu ve gezi izlenimleri yer alıyor. Elbette bu gezide Ege de başrollerde yer alacaktır; tüm kışkıklarıyla, komiklikleriyle, bazen de Ayça'ya belli etmekten çekinmediği o içten sevgisiyle...

Leylak Havada, ergen okurlar dünyasına kendi ergen kahramanları aracılığıyla ulaşabilen; internetin, bilgisayarın, cep telefonlarının olmadığı önceki dönemlerde, (1960'lı yıllarda)

geçmesine rağmen evrensel ilk gençlik duygularını dillendirdiği için bugünün gençlerine de hitap etmeyi başaran, incelikli, hoş ve güzel bir gençlik romanı; Semih Gümüş'ün editörlüğünde hazırlanan, 2010 Memet Fuat yayıncılık ödülünü alan iyi bir "köprü kitap"...

("Leylak Havada", roman, yazar: Leylâ Ruhan Okyay, kapak resmi: Sadi Güran, 13 yaş ve üzeri, Günışığı Kitaplığı, Köprü Kitaplar, 13.00 lira)